

第十三屆國際語言學奧林匹亞

保加利亞 布拉戈耶夫格勒 2015年7月20日 – 24日

團隊賽題目

某旅客在南非遊覽時需用北索托語填寫一份表格。儘管他不認識任何北索托語單字，他依然輕鬆識別出了以下兩欄的意義：

Nomoro ya phaspoto: (‘護照號碼’)

Aterese ya emeile: (‘E-mail地址’)

但他對其餘各欄則一頭霧水：

Leina, sefane:

Naga:

Letšatšikgweidi la matswalo:

Bong:

Batswadi:

Mma:

Tate:

Bana:

Mmala wa mahlo:

不巧現場沒有口譯人員，惟有一本北索托語詳解詞典。該旅客找到了如下的詞條：

<i>mma</i>	<i>motswadi wa ka wa mosadi, yo a mpelegego</i>
<i>tate</i>	<i>monna yo a ntswetšego</i>
<i>bong</i>	<i>sepharologanyi seo se šupago gore motho goba phoofolo ke monna goba mosadi</i>
<i>matswalo</i>	<i>letšatši le kgweidi tšeo motho a belegilwego ka tšona</i>
<i>naga</i>	<i>lefase leo le arotšwego la go ba le batho ba bantši, leo le nago le mmušo wo o lego ka fase ga taolo ya presitente le bathuši ba gagwe; naga e šomiša tšhelete ya go fapana le ya dinaga tše dingwe</i>
<i>mmala</i>	<i>ponagalo ya selo yeo gantši e ka tšwelelago gabotse ge e le mosegare ka lebaka la mahlasedi a letšatši, selo seo se ka bonagala e le se se hubedu, tala, tšhweu bjalobjalo</i>
<i>mahlo</i>	<i>dikgokolwana tše pedi tša bošweu le boso tšeo di lego sefahlegong ka godimo ga nko, di šoma go lebelela le go bona</i>

起初, 這些詞條對他並沒有什麼幫助. 但他繼續翻閱了一會, 讀到了更多的詞條:

Basotho	<i>batho ba Afrika Borwa bao setlogong sa bona ba tšwago nageng ya Lesotho, bao ba bolelago Sesotho sa Borwa bjalo ka polelo yeo ba e antšego letsweleng</i>
beke	<i>lebaka la go bopša ke matšatši a šupago</i>
bona	<i>go diriša mahlo go lebelela</i>
iri	<i>lebaka la nako la go bopša ke metsotso ye masometshela</i>
kgwedi	<i>lebaka le le bopšago ke dibeke tše nne go iša go tše hlano</i>
leina	<i>lentšu goba sehlopha sa mantšu seo se fiwago le go relwa motho gomme a bitšwa ka lona</i>
lekgolo	<i>nomoro ye kgolo ya go bopša ke masome a lesome</i>
lesome	<i>nomoro ye nnyane ye e fetago senyane, ya go bopša ke ge go hlakanywa senyane le tee</i>
letšatši	<ol style="list-style-type: none"><i>1. lebaka la nako la go bopša ke diiri tše masomepedinne</i><i>2. polanete ye kgolokgolo ya nkgokolo ya mahlasedi a phišo ye ntši selemo, yeo e rotogago bohlabela mesong ya phatša leratadima go ya bodikela, ge e se gona e ba leswiswi</i>
metsotso	<i>lebaka la nako la go bopša ke metsotswana ye masometshela</i>
monna	<i>motho wa bong bja botona</i>
monwana	<i>setho sa mmele seo se lego seatleng goba leotong, sa dinokonoko sa go otlologa, gantši se šoma go swara</i>
morwa	<i>ngwana wa mošemane</i>
morwedi	<i>ngwana wa mosetsana</i>
mosadi	<i>motho wa bong bja botshadi</i>
mošemane	<i>ngwana wa bong bja botona</i>
mosetsana	<i>ngwana wa bong bja botshadi</i>
motswadi	<i>mosadi goba monna yo a nago le ngwana goba bana</i>
ngwaga	<i>lebaka la dikgwedi tše lesomepedi</i>
ngwedi	<i>selo sa nkgokolo seo se bonagalago bošego leratadimeng seo se tlišago seedi se segolo lefaseng, se hlatha mabaka a kgwedi</i>
nkgokolo	<i>sebopego sa go raretša seo se swanago le kgwele ya maoto, kenywa ya tamati, namune, bjalobjalo</i>
nne	<i>nomoro ye nnyane ye e fetago tharo, ya go bopša ke ge go hlakanywa tharo le tee</i>
pedi	<i>nomoro ye nnyane ye e fetago tee, ya go bopša ke ge go hlakanywa tee le tee</i>
seatla	<i>setho sa mmele seo se lego mafelelong a letsogo sa mphaphathi sa menwana, se šoma go swara</i>
sefane	<i>leina le tee leo maloko ka moka a lapa a le šomišago</i>
šupa	<ol style="list-style-type: none"><i>1. go emišetša letsogo pejana mola monwana o lebile pele ka nepo ya gore motho a bone seo se nepiwago goba seo go bolelwago ka sona</i><i>2. nomoro ye nnyane ye e fetago tshela, ya go bopša ke ge go hlakanywa tshela le tee</i>
tšhelete	<i>silibera le koporo tša nkgokolo goba pampiri yeo e ngwadilwego ya khutlonne, yeo e šomišwago go reka dilo, yeo e lego bohlokwa kudu ekonoming ya naga</i>

於是他便完全理解了該旅行表格中之各項內容.

該旅客隨即對北索托語產生了濃厚的興趣, 他發現自己可以理解更多的詞典定義了:

<i>koko</i>	BONA <i>makgolo, rakgolo</i>
<i>makgolo</i>	<i>mmagotate goba mmagomma</i>
<i>rakgolo</i>	<i>tatagotate goba tatagomma</i>
<i>setlogolo</i>	<i>ngwana wa ngwanake</i>
<i>kgaetšedi</i>	<i>ngwana wa batswadi ba ka wa mosetsana goba wa mosadi</i>
<i>moratho</i>	<i>ngwana wa mmago, e ka ba wa mosetsana goba mošemane</i>

- (a) 該旅客填完表格後, 收取表格的官員對他說, 「*Šupa ka monwana šupa*」。一開始該旅客不清楚自己該怎麼做. 不過當官員向他展示了應該如何操作之後, 他明白了 *šupa* 一詞兩種涵義之間的關聯. 試解釋之.
- (b) 此詞典如何定義 *tharo*?
- (c) 如何解釋 *lekgolo* 一詞的來源?
- (d) 就本題中提供的信息, 盡可能全面地構建一本用中文解釋北索托語的詞典及一份北索托語文法參考.

⚠ 北索托語屬於尼日-剛果語系的班圖語支. 它是南非共和國的11種官方語言之一; 在該國, 約有4600 000人以該語言為母語. —Boris Iomdin

正體中文: 曹起曠.

加油!